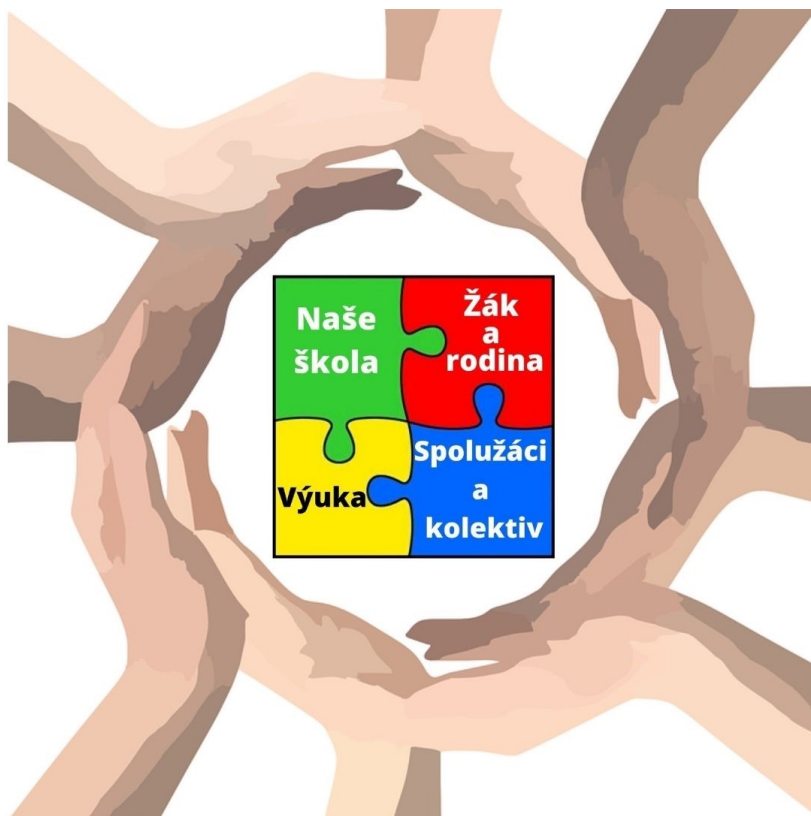

PODPORUJEME STŘEDOŠKOLÁKY S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM

NAŠE ŠKOLA

1. Žáky s OMJ přijímáme na základě platné legislativy **v souladu s principy rovného přístupu ke vzdělávání** (tzn. žák s OMJ má právo na vzdělání i bez znalosti vyučovacího jazyka, školou vyhlášená kritéria přijetí nesmí být vylučující).
2. Máme na naší škole **určený tým**, který se stará o žáka s OMJ po dobu studia (třídní učitel, výchovný poradce/koordinátor inkluze, učitel ČDJ...).
3. Určený tým spolupracuje s vyučujícími na tvorbě, úpravách a průběžném vyhodnocování **plánů podpory** (PLPP, IVP).
4. Probíhá pravidelná **komunikace** mezi určeným týmem a ostatními pedagogy ohledně individuálního pokroku a potřeb jednotlivých žáků s OMJ.
5. **Systém podpory** žáků s OMJ na škole máme zapracovaný v ŠVP, příp. v dalších interních materiálech.
6. Spolupracujeme **s rodiči i s PPP** na zajišťování vhodných podpůrných opatření pro žáky s OMJ.
7. Pedagogové školy přistupují k žákům s OMJ i jejich rodinným příslušníkům **bez předsudků**. Všichni pedagogové **respektují** kulturní a jazykové odlišnosti žáků a umí s nimi citlivě pracovat. Tento postoj zprostředkovávají také ostatním žákům, případně i jejich rodičům.

ŽÁK A JEHO RODINA

	<p>1. Při nástupu žáka zjišťujeme potřebné informace od rodičů i žáka (kromě běžných informací např. vzdělávací historie, rodinné zázemí, okolnosti migrace, znalost češtiny, jak s rodinou komunikovat).</p>
	<p>2. Speciálně klademe důraz na správnou výslovnost jména a preferenci v oslovování (nepředpokládáme, že naše spontánní volba oslovení bude žákovi vyhovovat). Domluvené oslovování aktivně používáme a doporučujeme vyučujícím i spolužákům.</p>
	<p>3. Žákovi a jeho rodičům předáváme písemně a srozumitelně (ideálně v mateřštině) potřebné informace o škole (harmonogram školního roku, pravidla školy, potřebné pomůcky k zakoupení, důležité kontakty aj.).</p>
	<p>4. Pro komunikaci s rodiči v případě potřeby využíváme tlumočníky, případně informace přeložené do jejich jazyka. Máme kontakty na organizace, které tlumočení a překlady zajišťují, a víme, kde najít již hotové překlady školních dokumentů, informací a formulářů.</p>
	<p>5. S rodiči vždy domlouváme oboustranná pravidla komunikace – jak často, v jakých případech a jakou formou budeme vzájemně komunikovat.</p>
	<p>6. Informujeme rodiče o:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. jazykové a další podpoře žáka s OMJ, včetně plánu podpory, výuky ČDJ, podpory v běžné výuce a způsobu hodnocení (příp. jsme s rodiči podepsali příslušné dokumenty)
	<ul style="list-style-type: none"> b. nabídku volnočasových aktivit ve škole i mimo ni a o jejich důležitosti pro přirozenou integraci a neformální výuku jazyka
	<ul style="list-style-type: none"> c. pořádání školních akcí, příp. se snažíme je za vhodných okolností do nich zapojovat (během konání akcí dbáme na to, aby rodiče nebyli kvůli jazykové bariéře vyčleněni, aby se cítili vítáni)
	<p>7. Pravidelně komunikujeme s rodiči o pocitech a potřebách žáka, o jeho prospěchu a pokrocích, o jeho chování, jeho zapojení do kolektivu a motivaci k učení, o přizpůsobování podpory celkovému vývoji.</p>
	<p>8. Monitorujeme docházku žáků a ihned reagujeme na případné časté absence.</p>

SPOLUŽÁCI A KOLEKTIV

	<p>1. Snažíme se najít žákovi s OMJ mezi spolužáky patrona/patrony (buddy), kteří mu pomáhají v orientaci ve škole, ve výuce, v kolektivu atd. Žák s OMJ tak ví, na koho se může v případě potřeby obrátit. Propojení spolužáka a žáka s OMJ by mělo fungovat na bázi dobrovolnosti.</p>
	<p>2. Zajistíme, aby byli určenou osobou (patron, třídní učitel, koordinátor...) provedeni po škole, prakticky srozumění s rozvrhem hodin a pravidly školy apod.</p>
	<p>3. Podporujeme začleňování žáků s OMJ vhodnými adaptačními aktivitami, které podporují vytváření přátelských vazeb a respektující atmosféry ve třídě, umíme pracovat s odlišností v rámci třídy, pracujeme na soudržnosti kolektivu, vytváříme společná pravidla třídy. V případě potřeby využíváme programy proti šikaně, diskriminaci aj. (případně víme, kam se obrátit).</p>
	<p>4. V rámci třídního kolektivu máme vyjasněno, proč má žák s OMJ odlišné formy výuky/hodnocení a další specifika. Spolužáci chápou odlišné potřeby žáků s OMJ a zároveň znají svou důležitou roli v procesu začleňování.</p>
	<p>5. Dlouhodobě reflektujeme začleňování žáků s OMJ do třídy, sledujeme jejich psychickou pohodu, motivaci k učení, postavení ve třídě, vztahy se spolužáky, chování o přestávkách apod.</p>
	<p>6. Víme, jak žákům pomoci překonat pocity vykořenění, izolace, kulturní šok. Nasloucháme jim, snažíme se o porozumění, vytváříme pro ně bezpečný prostor, umožňujeme jim někam patřit, pomáháme jim se sebevyjádřením, spolupracujeme se školním psychologem/výchovným poradcem apod.</p>
	<p>7. Nebereme žáka s OMJ jako typického/výhradního nositele kultury jeho rodné země, ale přistupujeme k němu jako k individuální osobnosti. (Neptáme se: Jak se slaví Vánoce na Ukrajině?, ale: Jak Vánoce slavíte doma vy?).</p>

VÝUKA

	<p>1. Jako pedagogové jsme empatičtí, nasloucháme studentům s OMJ, zajímáme se o ně. Uvědomujeme si a zohledňujeme jejich specifickou situaci.</p>
	<p>2. Dáváme si pozor, aby se výuka neodehrávala jen na slovní úrovni. Píšeme a kreslíme na tabuli. Používáme vizualizace, praktické činnosti, schémata, didaktické hry.</p>
	<p>3. U žáků s OMJ provádíme pedagogickou a jazykovou diagnostiku, na jejichž základě vytváříme vhodný plán podpory – IVP, PLPP. Za vytvoření plánu podpory zodpovídá konkrétní (např. třídní) učitel, na jeho tvorbě se případně podílí i další učitelé, kteří žáka učí.</p>
	<p>4. Pedagogové jsou pravidelně informováni o žácích s OMJ a jejich potřebách.</p>
	<p>5. Připravujeme pro žáka vhodné pomůcky:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. pro lepší orientaci ve škole (např. komunikační kartičky, plán budovy školy, dvojjazyčné štítky) - v případě začátečníků b. do výuky ČDJ (učebnice, pracovní listy apod.) c. do běžné výuky (pracovní listy, slovní zásoba/slovníčky, základní pokyny apod.)
	<p>6. Zajistíme, aby byli žáci s OMJ v rámci praktické výuky proškoleni v bezpečnosti práce jim srozumitelnou formou (videa, foto seriál, praktické ukázky...).</p>
	<p>7. Snažíme se úměrně redukovat množství učiva - učíme to nejdůležitější a nejnutnější pro život/praxi/závěrečné zkoušky.</p>
	<p>8. Učitelé vědí, jak zapojit žáky s OMJ do výuky jednotlivých předmětů. Uvědomují si nezbytnost výuky odborného jazyka ve svém odborném předmětu. Zaměřují se na práci se slovní zásobou, komunikaci v hodině a samostatnou práci rozvíjející žákovy dovednosti v daném tématu.</p>
	<p>9. Pedagogové vědí, kde najít inspirativní výukové materiály pro žáky s OMJ, vzájemně mezi sebou sdílejí vlastní zkušenosti.</p>
	<p>10. Učitelé při hodnocení žáků s OMJ zohledňují jejich jazykovou vybavenost a individuální pokroky (na základě předem stanovených realistických vzdělávacích cílů, popsaných v IVP/PLPP). Upřednostňují formativní hodnocení.</p>
	<p>11. Po přijetí žáků s OMJ s nimi provádíme jazykovou diagnostiku (pokud to zjevně nejsou úplní začátečníci) a následně průběžně sledujeme a vyhodnocujeme jejich pokroky v jazyce a přizpůsobujeme jim další podporu.</p>
	<p>12. Máme pro žáky s OMJ zajištěnou výuku češtiny jako druhého jazyka (ČDJ) ve škole. Zároveň jsme rodičům předali informace o možnostech výuky ČDJ mimo školu.</p>
	<p>13. Učitel, který má výuku ČDJ na starosti, má s výukou ČDJ zkušenosti a/nebo vzdělání v oboru. Je vybavený potřebnými výukovými materiály (učebnice češtiny pro cizince, pracovní listy, slovníky apod.)</p>
	<p>14. Na výuku ČDJ máme zajištěné dostatečné finanční prostředky, případně víme, jak si je zajistit (podpůrná opatření, šablony, projekty apod.).</p>
	<p>15. Využíváme případně i asistenty pedagoga. Podpora asistentem směřuje k postupnému osamostatňování žáka a jeho zapojení do běžné výuky (nepřevažuje tedy samostatná práce mimo třídu). Učitel s AP pravidelně vyhodnocují pokroky žáka.</p>